

Dato 26-02-2021

Sagsnr. 04-0400-425

Standard statusrapport vedr. varetagelse af specialfunktioner i 2020

Region: Region Hovedstaden

Skabelonen anvendes til én samlet afgivelse af statusrapport for alle specialfunktioner godkendt i regionen.

Skabelonen underskrives af regionsdirektøren og fremsendes til Sundhedsstyrelsen.

Nedenfor bedes det, for hvert speciale, angivet, om specialeplanen i 2020 er blevet overholdt i henhold til beskrivelsen i den oprindelige ansøgning og de i godkendelsen angivne forudsætninger.

Hvis specialeplanen ikke er blevet overholdt inden for et speciale, angives pågældende matrikel og specialfunktion(er) for hvilke dette gør sig gældende. Endvidere beskrives udfordringerne samt planer og tidshorisont for afhjælpning af disse.

1 Anæstesiologi

Specialeplanen er overholdt, dog med følgende bemærkninger:

Bispebjerg og Frederiksberg Hospital, Bispebjerg

I forhold til anæstesi til børn >2 og < 10 år er der etableret et samarbejde med Juliane Marie Centret, Rigshospitalet, der sender en børneanæstesiologisk speciallæge til Bispebjerg for at bistå med anæstesier inden for dermatologi og ortopædkirurgi, hvor Bispebjerg-matriklen varetager specialfunktioner inden for børneområdet. Det drejer sig om HSF 28 inden for dermatologi samt om HSF 26 og HSF 30 inden for ortopædkirurgi. Dette blev også oplyst i forbindelse med forrige statusrapport.

Rigshospitalet, Blegdamsvej

I forhold til hyperbar iltbehandling (HSF19) anvendes nekrotiserende fasciitis (der inkluderer gas-gangræn) som fællesbetegnelse i specialeplanen. Det kræver trykkammer med intensiv behandlingskapacitet og uhindret adgang til patienten, hvilket kun tilbydes på Rigshospitalet. Det foreslås også at fremhæve under specialfunktionen, at kulilteforgiftede - eller andre forgiftede med cellulære asfyksanter (cyanid eller svovlbrinte) - der enten er bevidsthedspåvirkede, har potentielt truet luftvej/svære inhalationsskader eller brandsår, ligeledes skal behandles i trykkammer med intensiv behandlingskapacitet og uhindret adgang til patienten. Dette er i overensstemmelse med nugældende praksis og kan ligeledes kun foregå på Rigshospitalet.

Som funktionen er beskrevet på nuværende tidspunkt, kan det give indtryk af, at det kun er dykkersyge, der behandles særskilt på Rigshospitalet, og det har givet anledning til forvirring blandt andet hos hospitalets samarbejdspartnere.

2 Arbejdsmedicin

Specialeplanen er overholdt, dog med følgende bemærkning:

Bispebjerg og Frederiksberg Hospital, Bispebjerg

Det bemærkes i forhold til undersøgelse i klimakammer (HSF 3), at Arbejds- og miljømedicin i samarbejde med Allergiklinikken, Gentofte Hospital har udredt 4 patienter. Dette ligger væsentligt under det forventede antal (80 pt. på landsplan, 3 steder). Dette skyldes, at der har været en længere periode med tekniske vanskeligheder. De tekniske udfordringer er løst nu, og funktionen kører derfor normalt igen. Der gøres dog, som også tidligere anført, opmærksom på, at hospitalet fortsat vurderer, at de i specialevejledningen angivne 80 pt/år er for højt sat.

3 Børne- og ungdomspsykiatri

Specialeplanen er overholdt, dog med følgende bemærkninger:

Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, Region Hovedstaden

Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, BUC har udelukkende akutindlæggelse på Glostrup-matriklen. Dette betyder, at patienter, der følges af specialfunktion på Bispebjerg, såfremt de får behov for akut indlæggelse, vil blive indlagt i Glostrup. Såfremt disse patienter har behov for længerevarende indlæggelse, overføres patienten for de unges vedkommende (over 14 år) til videre indlæggelse på Bispebjerg-matriklen.

BUC har udelukkende døgnfunktion for skolebørn (børn under 14 år) på Glostrup-matriklen. Det betyder, at børn under 14 år, der følges i ambulant specialfunktion på Bispebjerg, såfremt de får behov for indlæggelse, vil blive indlagt i Glostrup.

4 Dermato-venerologi

Specialeplanen er overholdt.

5 Diagnostisk radiologi

Specialeplanen er overholdt, dog med følgende bemærkninger:

Rigshospitalet, Blegdamsvej

Region Hovedstaden har i oktober 2019 sendt en anmodning om at frasige sig HSF 15 og HSF 16 i radiologi, da behandlingerne ikke længere foregår i radiologisk regi, men er overgået til karkirurgisk regi.

I forhold til funktionerne HSF 13 og HSF 18 i radiologi har klinikken et højt specialiseret team, der kan udføre behandlingerne, men der henvises kun få patienter.

6 Gynækologi og obstetrik

Specialeplanen er overholdt.

7 Intern medicin: endokrinologi

Specialeplanen er overholdt.

8 Intern medicin: gastroenterologi og hepatologi

Specialeplanen er overholdt.

9 *Intern medicin: geriatri*
Specialeplanen er overholdt.

10 *Intern medicin: hæmatologi*
Specialeplanen er overholdt.

11 *Intern medicin: infektionsmedicin*
Specialeplanen er overholdt.

12 *Intern medicin: kardiologi*
Specialeplanen er overholdt, men med følgende bemærkning:

Herlev og Gentofte Hospital, Gentofte

Som anført ved opfølgning på specialeplanen i 2019, er der ikke tilstedeværelse af speciallæge i kardiologi i vagttid på Gentofte-matriklen. Der er en speciallægeuddannet kardiologisk bagvagt i tilkald på Gentofte matriklen.

13 *Intern medicin: lungesygdomme*
Specialeplanen er overholdt, dog med følgende bemærkning:

Rigshospitalet, Blegdamsvej

Som tidligere anført ved opfølgning på specialeplanen har Rigshospitalet på grund af begrænsninger i de fysiske rammer hidtil løst varetagelsen af de sjældne interstitielle lungesygdomme (HSF17) ved hjælp af en midlertidig samarbejdsaftale med Herlev og Gentofte Hospital.

Efter Nordfløjen er taget i brug, har Rigshospitalet nu kapacitet til også at varetage funktionen, der aktuelt er under opbygning. Fremadrettet vil funktionen blive varetaget på Rigshospitalet og på Herlev og Gentofte Hospital (FS) samt kontrol og behandling af sikker IPF på de øvrige akuthospitaler.

14 *Intern medicin: nefrologi*
Specialeplanen er overholdt.

15 *Intern medicin: reumatologi*
Specialeplanen er overholdt.

16 *Karkirurgi*
Specialeplanen er overholdt.

17 *Kirurgi*
Specialeplanen er overholdt.

18 *Klinisk biokemi*
Specialeplanen er overholdt, dog med følgende bemærkning:

Herlev og Gentofte Hospital, Gentofte

Region Hovedstaden er i forbindelse med opfølgning på specialeplanen blevet opmærksomme på, at autoimmunanalyser ved komplekse autoimmuntilstande RF4 er flyttet til Herlev-matriklen. Årsagerne til flytningen af regionsfunktionen fra Gentofte-matriklen til Herlev-matriklen efter fusionen af de to laboratorier var ønsket om, at den faglige indsigt og analyseproduktionen blev samlet

på samme matrikel. Herudover var der ønske om at opnå robusthed i driften og generel konsolidering af specielle analyser på Herlev-matriklen af hensyn til laboratoriets logistik. Hospitalet har ikke været opmærksomme på behovet for at få ændringen godkendt i specialeplanen.

19 Klinisk farmakologi

Specialeplanen er overholdt, dog med følgende bemærkning:

Bispebjerg og Frederiksberg Hospital, Bispebjerg

Til Sundhedsstyrelsens orientering bemærkes, at den landsdækkende Giftlinje, som klinisk farmakologi varetager i samarbejde med anæstesiaafdelingen på Bispebjerg Hospital, har oplevet en stigning i antal henvendelser. Der har samlet set været ca. 37.000 henvendelser i 2020.

20 Klinisk fysiologi og nuklearmedicin

Specialeplanen er overholdt.

21 Klinisk genetik

Specialeplanen er overholdt, dog med følgende bemærkning:

Rigshospitalet, Blegdamsvej

Til Sundhedsstyrelsens orientering bemærkes, at der aktuelt pågår et arbejde med et forskningsmæssigt samarbejde om varetagelsen af HSF23 vedr. NIPT mellem Rigshospitalet og Amager og Hvidovre Hospital. Samarbejdet indebærer, at Amager og Hvidovre Hospital foretager selve analysen, og at patienterne henvises til Rigshospitalet til videre udredning og genetik rådgivning.

22 Klinisk immunologi

Specialeplanen er overholdt.

23 Klinisk mikrobiologi

Specialeplanen er overholdt.

24 Klinisk onkologi

Specialeplanen er overholdt.

25 Neurokirurgi

Specialeplanen er overholdt, men med følgende bemærkning:

Rigshospitalet, Blegdamsvej

I opfølgningen på statusrapporten for 2019 redegjorde regionen for, at den højt specialiserede funktion HSF26 vedr. funktionelle pallierende indgreb ved medicinsk behandlingsrefraktære smerter ikke er implementeret på Rigshospitalet, da hverken Rigshospitalet eller Aarhus Universitetshospital har modtaget henvisninger af patienter til funktionen. Rigshospitalet har bedt Dansk Selskab for Palliativ Medicin under Dansk Onkologisk Selskab om at vurdere, om der er behov for at opretholde funktionen i specialeplanen, hvilket selskabet har responderet, at man ikke finder belæg for. På den baggrund vurderer regionen, at der ikke er en faglig indikation for at implementere funktionen i Danmark.

26 Neurologi

Specialeplanen er overholdt.

27 Oftalmologi

Specialeplanen er overholdt, dog med følgende bemærkninger:

Rigshospitalet, Blegdamsvej

For HSF15 vedr. trykaflastning i øjenhulen gælder, at der i 2020 er udført nogle indgreb på Rigshospitalet, Glostrup-matriklen. Det er de samme læger, der varetager funktionen på Blegdamsvej, der har været involveret. Begrundelsen har været kapacitetsmæssige begrænsninger på Blegdamsvej på grund af Covid-19 pandemien.

Erfaringerne med gennemførsel af indgrebene på Glostrup matriklen har været gode, og der er på den baggrund et ønske fra regionen om fremover at kunne udnytte den fleksibilitet i forhold til HSF15 vedr. trykaflastning i øjenhulen og HSF16 vedr. behandling af tumorer i øjenhulen, som muligheden for operationer på Glostrup-matriklen giver.

Rigshospitalet, Glostrup

I enkelte tilfælde, hvor øjentraumebehandling sker som led i multi-traumatologi, udføres den kirurgiske behandling af skader på øjenæblet (HSF17) på Blegdamsvej, da det er vigtigt at kunne udføre øjendelen af et multitraume samtidigt med behandling af de øvrige traumer. Behandlingen udføres af de samme læger, som står for behandlingen på Glostrup-matriklen.

I forhold til HSF19 vedr. kirurgi for medfødt grå stær m.v. overholdes specialeplanen for så vidt angår børn, der er over 2 år gamle. Er børnene under 2 år, foregår operationerne på Blegdamsvej-matriklen, idet børnene ikke kan bedøves på Glostrup-matriklen. Det er således den eneste måde, at børnene kan opereres på.

28 Ortopædisk kirurgi

Specialeplanen er overholdt.

29 Oto-rhino-laryngologi

Specialeplanen er overholdt.

30 Patologisk anatomi og cytologi

Specialeplanen er overholdt.

31 Plastikkirurgi

Specialeplanen er overholdt, men med følgende bemærkninger:

Rigshospitalet, Blegdamsvej

Det bemærkes, at der har været et fald i antallet af brandskader (HSF16) de seneste år. Dette fremgår også i tidligere redegørelse for funktionen, som blev fremsendt til styrelsen i januar 2021 efter anmodning fra Sundhedsstyrelsen. Baggrunden for anmodningen var, at styrelsen havde fokus på det nationale og nordiske samarbejde omkring specialfunktionen, herunder samarbejde omkring beredskab. Desuden var styrelsen blevet opmærksomme på, at der er et faldende antal patienter med behov for behandling i specialfunktionen.

Til Sundhedsstyrelsens orientering bemærkes, at der ikke har været henvist patienter til funktionen vedr. testis autotransplantation (HSF 18) i de seneste år.

Afdeling for Plastikkirurgi og Brandsårsbehandling, Rigshospitalet, varetager sammen med Afdeling for Øre-Næse-Halskirurgi, Rigshospitalet, et henvisningsambulatorium, hvor patienter ses og vurderes. Patienter med svære øredeformiteter (HSF21) henvises oftest til kirurgisk behandling i

udlandet (Malmø, Sverige). Mindre korrektioner kan foretages ved Afdeling for Plastikkirurgi og Brandsårsbehandling.

Den højt specialiserede funktion vedr. facialisparese med behov for mikrokirurgisk rekonstruktion (HSF 25) varetages ved Afdeling for Plastikkirurgi og Brandsårsbehandling, Rigshospitalet. I de senere år har afdelingens samarbejde med neurokirurgerne resulteret i et tiltagende differentieret tilbud til patienter med ansigtslammelse, hvor bl.a. nervetransposition til de nyopståede lammelser anvendes - eventuelt i kombination med statiske metoder. Sideløbende er der i plastikkirurgisk regi indført en dynamisk reanimationsmetode med lokal muskeltransposition, som er bedre egnet til den ældre del af patientpopulationen end den klassiske 2 stadie operation.

På denne baggrund indstiller Region Hovedstaden til, at det overvejes, hvorvidt de forskellige behandlingstilbud til denne patientgruppe bør samles ét sted i landet, således at patienterne kan vurderes af specialister, der har rådighed over hele behandlingsspektret.

Den højt specialiserede funktion vedr. hyperterm regional perfusion ved metastaserende melanom og inoperable sarkomer på ekstremiteterne (HSF 28) varetages ved Afdeling for Plastikkirurgi og Brandsårsbehandling, Rigshospitalet. Udviklingen på det onkologiske område har væsentligt reduceret antallet af henviste patienter til denne behandling, og indgrebet har ikke været foretaget gennem de sidste par år. Det vurderes derfor som usikkert, om kompetencerne til dette indgreb vedvarende kan opretholdes ved alle involverede specialer.

32 Psykiatri

Specialeplanen er overholdt.

33 Pædiatri

Specialeplanen er overholdt.

34 Tand-mund- og kæbekirurgi

Specialeplanen er overholdt, dog med følgende bemærkning:

Regionen har tidligere meddelt Sundhedsstyrelsen, at HSF19 vedr. behandling i ganglion spenopalantin neurostimulation (SPG) aktuelt er pauseret som følge af manglende leverance af stimulatorer.

35 Thoraxkirurgi

Specialeplanen er overholdt, dog med følgende bemærkning:

I relation til lungevolumenreducerende operationer på KOL-patienter arbejdes der på at øge operationskapaciteten på Rigshospitalet for at imødekomme et stigende antal patienter til funktionen.

36 Urologi

Specialeplanen er overholdt.

Med venlig hilsen

Dorthe Crüger
Koncerndirektør